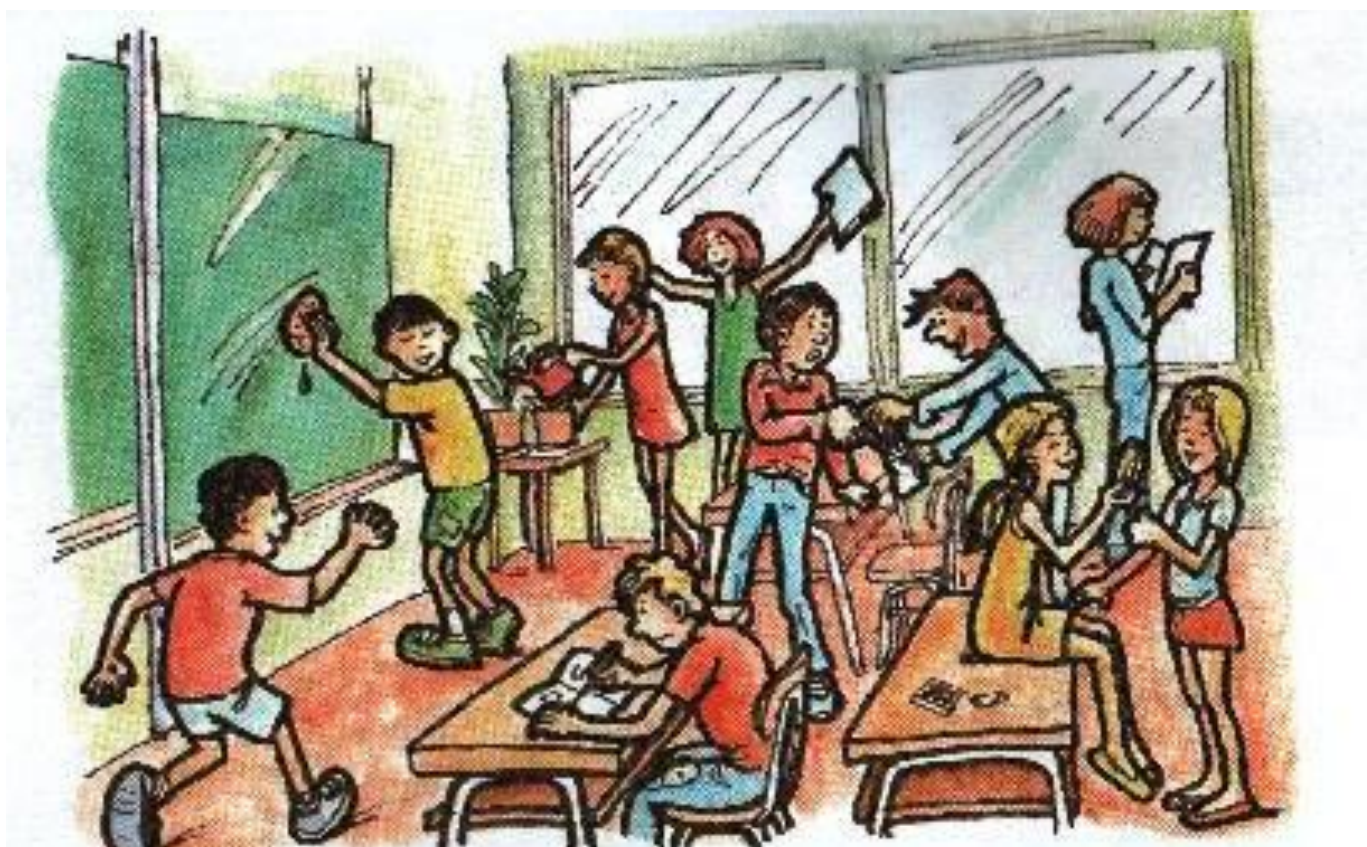

Téma	Komunikace jako možnost hrozby nedorozumění a následného konfliktu i jako možnost najít společnou řeč a třeba i přátelství				
Třída	5. A + 5.B	Počet žáků	32	Čas	5 hodin
Cíle aktivity	<ol style="list-style-type: none"> 1. Žáci poznávají možnosti neverbální komunikace, seznámí se s termínem neverbální komunikace. 2. Žáci pozorují děj, sledují a pochopí sdělení pohybem. 3. Žáci si procvičí trefné kladení otázek, kterými budou zjišťovat zajímavé informace o spolužácích. 4. Žáci si osvojí pojmy svědomí, pocit viny a odpuštění (toto je nezbytná součást jejich života, neb s odpuštěním se setkávají stále a uvědomí si nutnost umění odpouštění). 				
Pomůcky	Pracovní listy k učebnici Etická výchova (Květa Trčková a Romana Zemanová) – viz přílohy, křeslo, psací potřeby, ukázky písní z youtube.cz (Skákal pes, Chlumecký zámek, Buráky)				
Popis aktivit	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cesta bludištěm (tužka, papír), možnosti komunikace na dálku mezi dvěma kamarády. 2. Pantomima – zvíře, které mi je nejbližší a které mne charakterizuje. 3. Křeslo pro hosta – pomocí správně položených otázek zjistit povolání hosta v křesle (ten odpovídá jen ano/ne). 4. a) Na základě poslechu pokusit se o grafické ztvárnění lidové písně z youtube.cz (Skákal pes, Chlumecký zámek, Buráky), b) rozpoznat píseň, ztvárněnou jednoduchým obrázkem, c) žáci načrtnou vlastní obrázek charakterizující libovolnou lidovou písničku. 5. Umění vcítit se do pocitů druhých – jednak popsat svůj momentální stav (jak se cítím) a jednak se umět vžít do druhých v nějaké situaci (viz obrázek „přestávka v naší třídě“). 6. Typy odpuštění v mém nejbližším okolí (doma, ve škole, mezi kamarády); srdíčko se vzkazy kamarádovi „Ještě bych tě chtěl znovu poděkovat za ...“) 				
Otázky k žákovské reflexi	<p>Jaké jsou typy a možnosti komunikace s druhým člověkem? A jak se dorozumívají zvířata? Jak se domluví, když nebudou moci mluvit? Kdy by mohla tato situace nastat? Stalo se to někdy tobě? Jak ses při tom cítil, bylo to těžké?</p> <p>Křeslo pro hosta – bylo těžké pro vás vymýšlet trefné otázky?</p> <p>Písničky – je obtížnější písničky rozpoznat podle pantomimy, sluchu nebo podle obrázku?</p> <p>Umíš se vcítit do pocitů druhých, když má radost, bolest, trapas, něco ztratil, někdo mu nespravedlivě ublížil, musí splnit nějakou povinnost ...? Co můžeš udělat mezi spolužáky, aby se všichni cítili dobře?</p> <p>Jaký význam má odpuštění, je důležité umět odpouštět, proč? Co by nastalo, pokud by odpuštění nepřišlo?</p> <p>Jak se pozná správný kamarád? Umí být člověk dlouhodobě sám? Potřebuji mít nějakého kamaráda? Umíš odpustit druhému? Umíš se hezky omluvit? Umíš se správně usmířit?</p>				
Výstupy	Práce s kolektivy obou tříd dnes prokázala, že dřívější rivalita a případné neshody postupně mizí, jsou znát lepší vztahy mezi všemi dětmi jako jednoho celku, postupně k sobě nacházejí správnou cestu jak spolu komunikovat, přátelit se, půjčovat si věci, spolupracovat ve skupinové práci apod.				
Na co nezapomenout	Připravit si lístečky pro anonymní rozlosování do 6 skupin, stejně tak stolky+židle, křeslo pro hosta, výběr písní z youtube.cz, namnožit pracovní listy (viz přílohy), Smart tabule s možností vpisovat do neskenovaného obrázku „Přestávka ve třídě“ (viz příloha), pastelky a psací potřeby.				
Učitelská	Postupně se obrušují vyhrocené vztahy mezi některými malými hloučky dětí mezi oběma třídami, vzájemné stmelování je výraznější.				

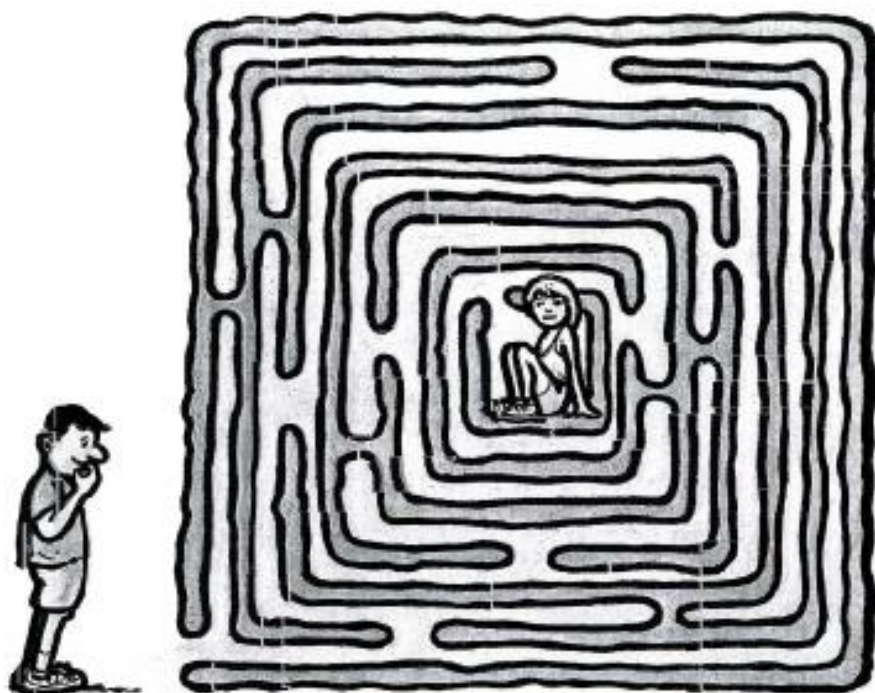
reflexe	Potvrdila se spolupráce kolektivu nad činností jednotlivce.
Použitá literatura, zdroje	Pracovní listy k učebnici Etická výchova (Květa Trčková a Romana Zemanová) – viz přílohy, youtube.cz (Skákal pes, Chlumecký zámek, Buráky)

KOMUNIKACE? KOMUNIKACE! KOMUNIKACE! ©

1. Dobříšská reží kameraman cestu k sobě, aby si mohl popovídat?

2. Jak by si kamarádi mohli povídat, pokud by se k sobě nemohli dostat? Řešte nabídnuté situace:

Kamarádi o sobě budou vědět, ale nebudou se vidět?

Kamarádi na sebe budou vidět, ale nebudou se slyšet?

Jak se domluví, když nebudou moci mluvit?

3. Jaký je rozdíl mezi dohodnutým zřítkem a řekou?

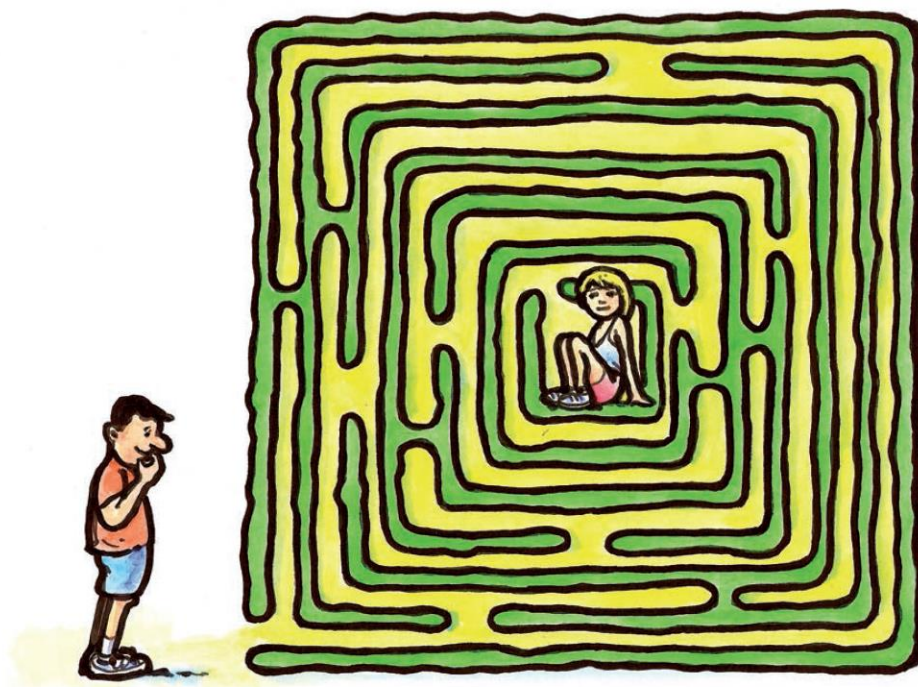
Zvířata se domlouvají

Lidé se domlouvají

Předvedu zvířě, které už charakterizuje

1. Dokážeš najít kamarádům cestu k sobě, aby si mohli popovídat?

2. Jak by si kamarádi mohli povídat, pokud by se k sobě nemohli dostat? Řešte nabídnuté situace:

Kamarádi o sobě budou vědět, ale nebudou se vidět?

Kamarádi na sebe budou vidět, ale nebudou se slyšet?

Jak se domluví, když nebudou moci mluvit?

3. Jaký je rozdíl mezi dorozumíváním zvířat a lidí?

Zvířata se domlouvají

Lidé se domlouvají

12

Křeslo pro hosta

Kdo jsi?

Co máš rád? Zaujímá tě příroda? Třídíš odpady? Jak často trávíš čas na počítači?

KŘESLO PRO HOSTA

Následující aktivita má svou historii.

Dříve se takto jmenoval pořad v České televizi. Pro pozvané osoby bylo velkou ctí do křesla usednout a povídat si s moderátorem pořadu o svém životě.

Usednout do našeho „křesla pro hosta“ a odpovídat na otázky spolužáků by mělo být ctí i pro vás.

Zamysli se nad následujícími otázkami.

Pro hosty v křesle:

Vadilo vám něco při upření pozornosti na vás?

Byly některé otázky, které se vám nelíbily?

Cítili jste se lépe v křesle, nebo jako tázající se?

Pro tázající se:

Chtěli byste si také vyzkoušet sedět v křesle?

Byl pro vás problém vymyslet otázky?

Nikdy neznáme nikoho úplně. Vždycky se najdou nějaké informace i o tvých dobrých kamarádech, které pro tebe budou nové. Je pro vás obohacím lépe poznávat lidi i svět kolem.

Člověk, kterého znáš nejlépe, jsi ty sám. Ale i ty můžeš být překvapen něčím, co jsi od sebe nečekal. Je dobré dozvědět se o sobě něco nového.

Úkol

Mysliš, že byste si mohli zahrát na křeslo pro hosta i doma?

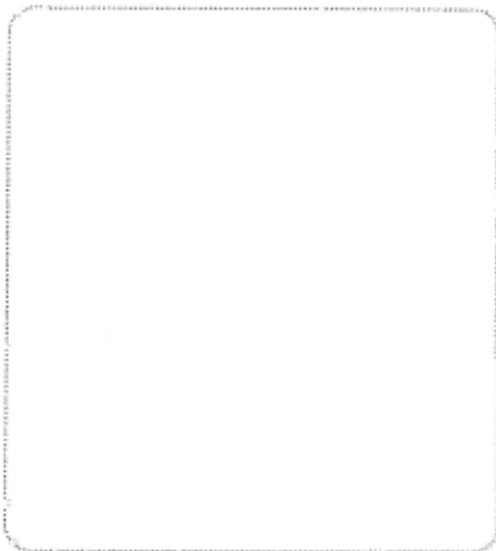
„Má dost, kdo je spokojen s málem.“ (České přísloví)

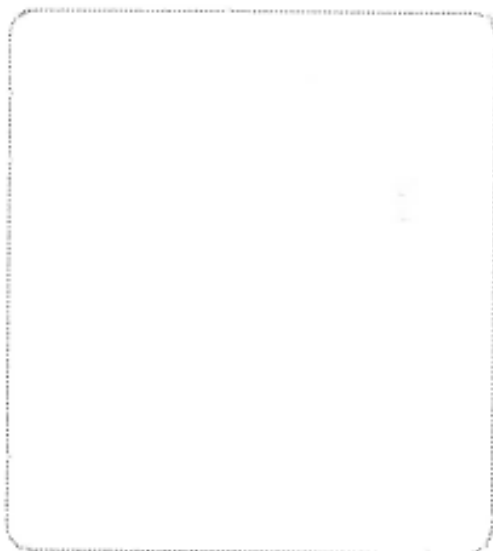
HRAJME PÍSEŇ DO KOLA

Vynyší a nakreslí obrázky vystihující obsah následujících písniček:

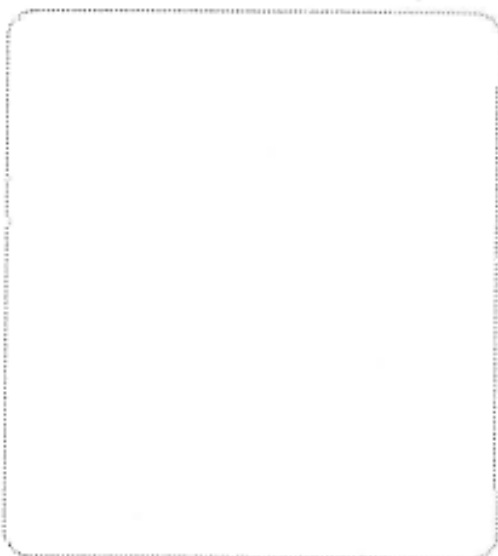
1. Skákal pes přes oves

2. Ten Chlumecký zámek

3. Buráky

4. Vlastní výběr

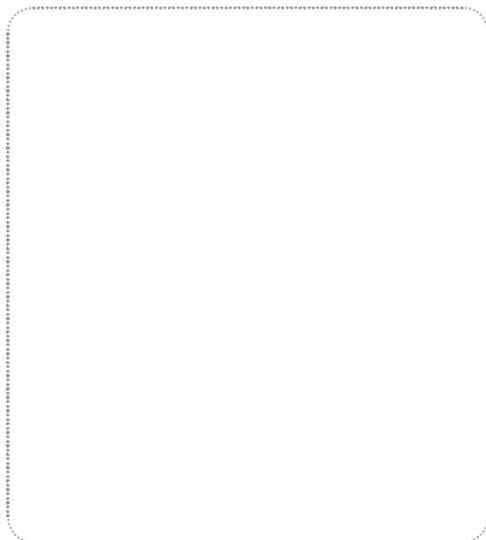

HRAJME PÍSEŇ DO KOLA

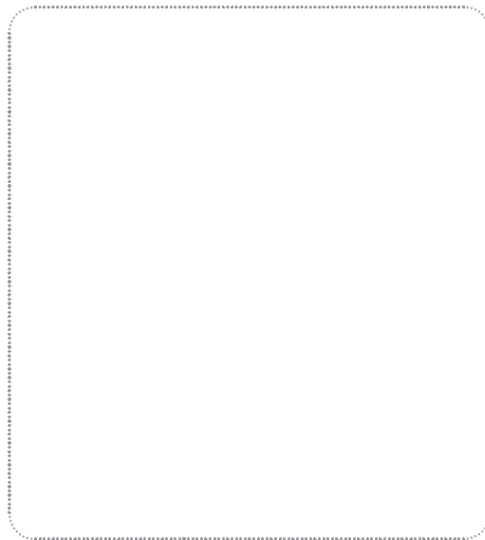

Vymysli a nakresli obrázky vystihující obsah následujících písniček:

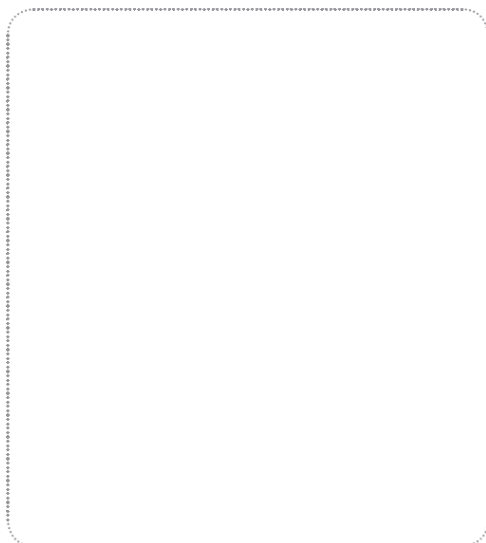
1. Skákal pes přes oves

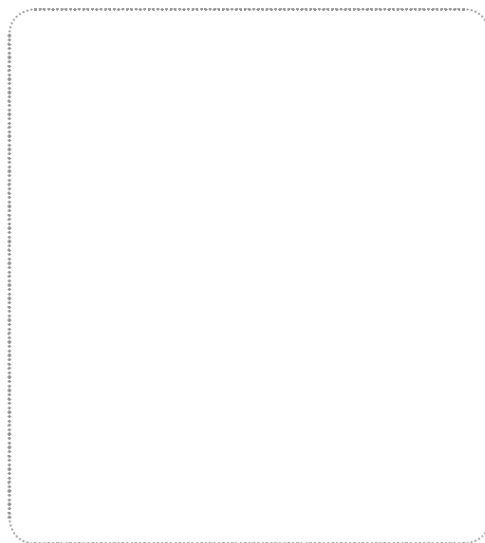
2. Ten Chlumecký zámek

3. Buráky

4. Vlastní výběr

Možnosti neverbální komunikace II.

Společně se podíváme na filmovou ukázkou.

Přemýšlejte o jejím obsahu i o tom, co vám v ukázce chybí.

Zkoušeli jste si někdy zacpat uši, když vám někdo něco říkal?

Zkusili jste se dívat na televizi a mít vypnutý zvuk?

Zkusili jste z okna pozorovat lidi, jak si povídají, nebo děti, jak si hrají?

Co se děje, když nic neslyšíte? Který smysl začnete více používat?

Podle čeho jste poznali, co si lidé povídají, jak jim je, jak se cítí?

Prohlédněte si obrázky a pokuste se poznat, které písně představují:

HRAJME PÍSEŇ DOKOLA

Domluvte se s ostatními a napište na tabuli názvy deseti písní, na kterých se celá třída shodne, že je zná.

Ve skupině si vyberte jednu z písní a pokuste se ji předvést ostatním beze slov.

Uhodli vaši spolužáci její název?

Dnes jsme zjistili, že i beze slov poznáme a pochopíme spoustu věcí.

Neverbální komunikace je nezbytnou součástí našeho života a my ji budeme stále více poznávat.

Úkol

Zvládnete při svém oblíbeném filmovém pořadu na chvíli vypnout zvuk? Pozorujte děj a zkuste odhadnout, co se děje.

Možnosti neverbální komunikace II.

Společně se podíváme na filmovou ukázkou.

Přemýšlejte o jejím obsahu i o tom, co vám v ukázce chybí.

Zkoušeli jste si někdy zacpat uši, když vám někdo něco říkal?

Zkusili jste se dívat na televizi a mít vypnutý zvuk?

Zkusili jste z okna pozorovat lidi, jak si povídají, nebo děti, jak si hrají?

Co se děje, když nic neslyšíte? Který smysl začnete více používat?

Podle čeho jste poznali, co si lidé povídají, jak jim je, jak se cítí?

Prohlédněte si obrázky a pokuste se poznat, které písně představují:

HRAJME PÍSEŇ DOKOLA

Domluvte se s ostatními a napište na tabuli názvy deseti písní, na kterých se celá třída shodne, že je zná.

Ve skupině si vyberte jednu z písní a pokuste se ji předvést ostatním beze slov.

Uhodli vaši spolužáci její název?

Dnes jsme zjistili, že i beze slov poznáme a pochopíme spoustu věcí.

Neverbální komunikace je nezbytnou součástí našeho života a my ji budeme stále více poznávat.

Úkol

Zvládnete při svém oblíbeném filmovém pořadu na chvíli vypnout zvuk? Pozorujte děj a zkuste odhadnout, co se dělo.

VÍM, CO CÍTÍ OSTATNÍ?

1. Je to u vás také tak?

Vypište pozitivní pocity dětí:

Vypište negativní pocity dětí:

2. Víni, co cítí ostatní?

K číslům otázek napiš odpovědi:

1. _____

6. _____

2. _____

7. _____

3. _____

8. _____

4. _____

9. _____

5. _____

10. _____

Na závěr si napište ke každé odpovědi, kolikrát se dané slovo ve vašich odpovědích opakovalo.

VÍM, CO CÍTÍ OSTATNÍ?

1. Je to u vás také tak?

Vypište pozitivní pocity dětí:

Vypište negativní pocity dětí:

2. Víím, co cítí ostatní?

K číslům otázek napiš odpovědi:

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

7. _____

8. _____

9. _____

10. _____

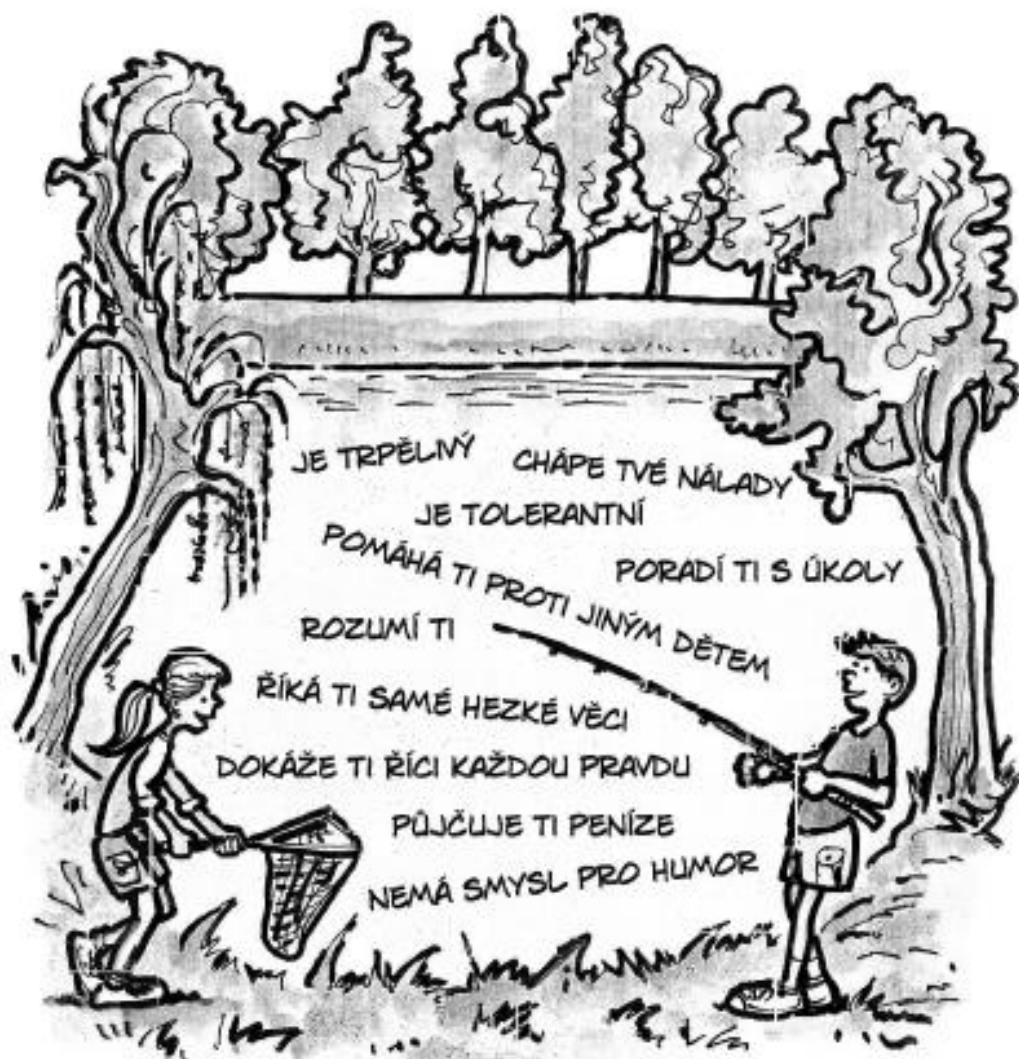
Na závěr si napište ke každé odpovědi, kolikrát se dané slovo ve vašich odpovědích opakovalo.

VÍM, JAK SE CÍTÍŠ

Je podle tebe těžšího tajemství v tom, že přišel vůči srdcem? Víš, podle čeho se pravě domníváš?
Je rozdíl v tom, vidět očima a vidět srdcem?

KABÍZÍME TI ZNAKY PŘÍTELSTVÍ „VYLOV“ JE ZPŮSOBNÁ, POZDRAVÍ JE A PŘÍSPĚŠ JE NA LIPKU

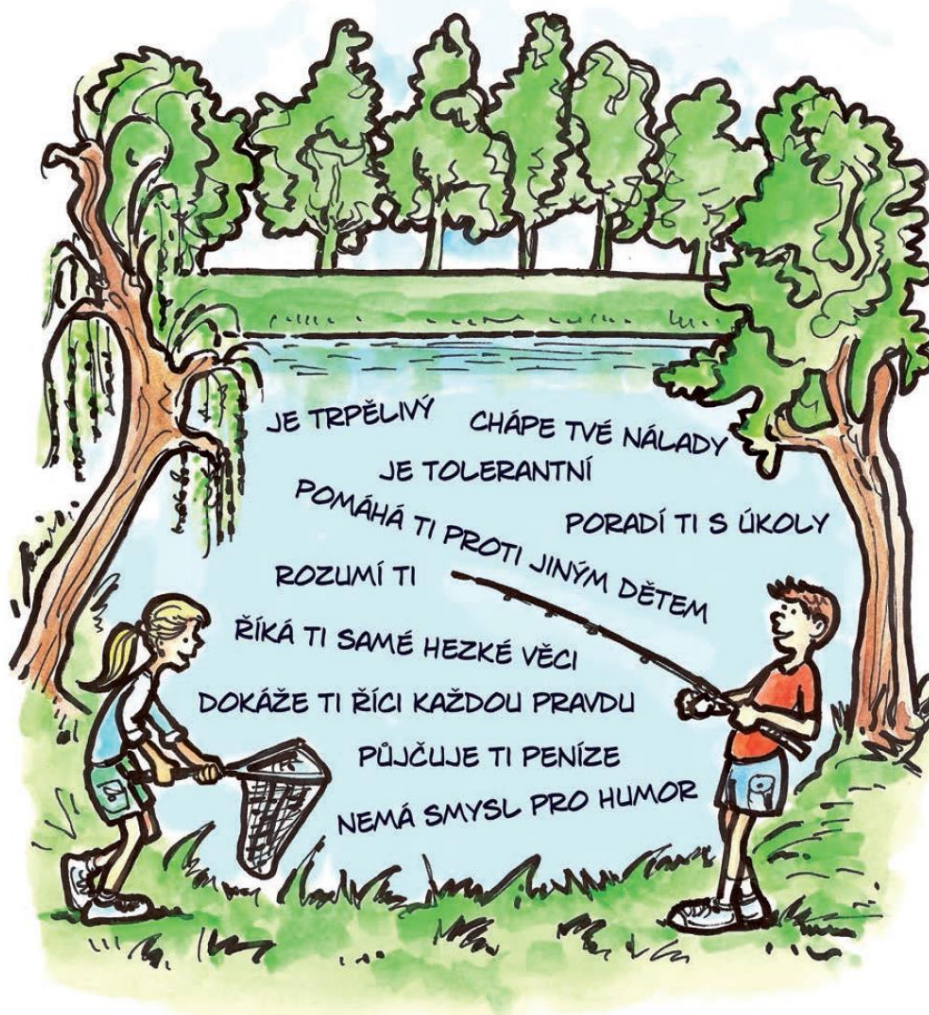
Dobrý přítel má podle mě tyto znaky:

VÍM, JAK SE CÍTÍŠ

Je podle tebe liščíno tajemství v tom, že přítel cítí srdcem? Víš, podle čeho se pozná kamarád? Je rozdíl v tom, vidět očima a vidět srdcem?

NABÍZÍME TI ZNAKY PŘÁTELSTVÍ. „VYLOV“ JE Z RYBNÍKA, PODBARVI JE A PŘEPIŠ JE NA LINKU.

Dobrý přítel má podle mě tyto znaky:

VÝZNAM ODPUŠTĚNÍ

1. Přečtete si přečtené otázky. Zdařte se jednoduchým barovým listem odpovědi otázek podle významu otázek: **PŘÍTOMNOST, MINULOST, BUDOUCNOST.**

ODPUŠTĚNÍ ZNAMENÁ
 POSLAT PRYČ TO, CO BYLO,
 UVÍTAT, CO BUDE
 A SOUHLASIT S TÍM, CO JE.....

2. K uvedeným dvojicím napište příklady toho, co by si mohli odpouštět. Vyberte si příklady z nabídky dvojic a uveďte i další.

maminka tatínkovi

.....

tatínek mamince

.....

bratr sestře

.....

sestra bratrovi

.....

maminka dceři

.....

dcera mamince

.....

paní učitelka žákovi

.....

žák paní učitelce

.....

VÝZNAM ODPUŠTĚNÍ

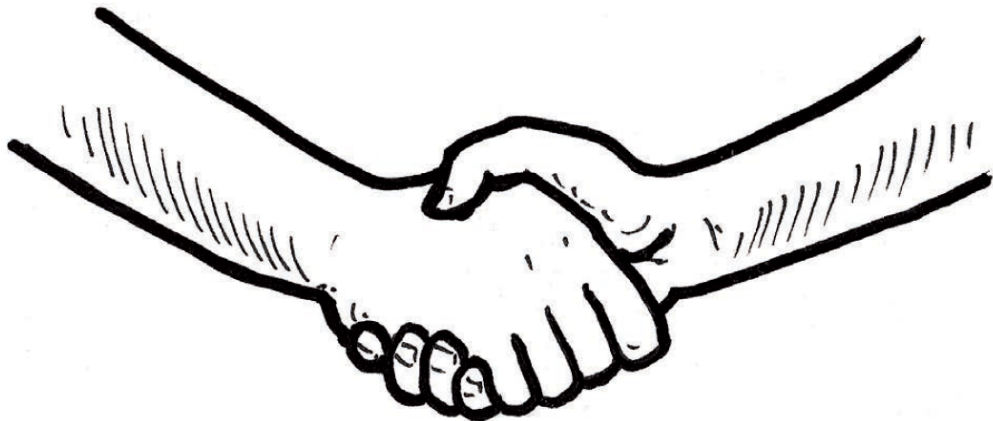
1. Pozorně si přečtete citát. Zařadte k jednotlivým barevným částem správná slova podle významu citátu: PŘÍTOMNOST, MINULOST, BUDOUCNOST:

ODPUŠTĚNÍ ZNAMENÁ
POSLAT PRYČ TO, CO BYLO,
UVÍTAT, CO BUDE
A SOUHLASIT S TÍM, CO JE.....

2. K uvedeným dvojicím napište příklady toho, co by si mohli odpouštět. Vyberte si příklady z nabídky dvojic a uveďte i další:

maminka tatínkovi	tatínek mamince
bratr sestře	sestra bratrovi
maminka dceři	dcera mamince
paní učitelka žákovi	žák paní učitelce

Vekax kamarádovi :

Ještě jednou ti chei moc
podiťkovat ka

